

Zwemles, een investering voor je leven!

Zwemvaardigheid is voor kinderen van levensbelang. Het Nijmeegse initiatief 'Zwemles, een investering voor je leven!' heeft met bescheiden middelen de zwemvaardigheid van kinderen in een kwetsbare doelgroep weten te verbeteren. Het geheim: een slimme samenwerking tussen betrokken partijen en een aanbod aan ouders dat drempels écht wegneemt.

De resultaten mogen er zijn:

- Het gebruik van het Zwemfonds is door de intensieve campagne, individuele gesprekken en zwemarrangementen meer dan verdubbeld.

Jaar	Gebruik Zwemfonds
2013	159
2014	124
2015	309
2016 (t/m juni)	160

- Meer dan 1000 personen hebben op de site gekeken naar de informatie over zwemlessen en Zwemfonds in Nijmegen.
- En het belangrijkste, het percentage schoolverlaters met zwemdiploma A is in een jaar tijd gestegen van 90% naar 94%.

Hoe is het initiatief ontstaan?

'Zwemles, een investering voor je leven' is in 2015 ontstaan. Daarvoor zijn twee aanleidingen:

1. Achterblijven Zwemfonds na afschaffing schoolzwemmen

Vanuit meerdere kanten komen in 2012 signalen dat het schoolzwemmen niet (meer) effectief en efficiënt is:

- veel kinderen hebben al zwemdiploma's als ze gaan schoolzwemmen;
- het kost bijna een dagdeel onderwijstijd;

- juist voor kinderen zonder enige zwemvaardigheid is de periode te kort om echt goed te leren zwemmen;
- een groot deel van het budget gaat op aan het vervoeren van leerlingen van school naar zwembad.

In Nijmegen is daarom in 2012 het schoolzwemmen afgeschaft. Maar hoe zorg je ervoor dat ook kinderen van ouders met een laag inkomen zwemvaardig worden? Na het afschaffen van het schoolzwemmen richt Nijmegen het Zwemfonds op.

Wat is het Zwemfonds?

Het Zwemfonds geeft een financiële vergoeding voor het volgen van zwemlessen voor diploma A. Ouders met een laag inkomen krijgen voor de zwemles van kinderen in de leeftijd 7 t/m 13 jaar maximaal twee keer € 225.

Het Zwemfonds is **een extra bijdrage** bovenop de reguliere sportbijdragen van Stichting Leergeld. Kinderen kunnen naast het zwemmen dus ook nog een andere sport beoefenen.

Uit een eerste tussenevaluatie (eind 2014) blijkt dat het gebruik van het Zwemfonds aanzienlijk achterblijft bij de verwachtingen.

2. Ambitie Coalitieakkoord

Ook de Nijmeegse politiek heeft oog voor zwemvaardigheid. Medio 2014 spreekt Nijmegen in het coalitieakkoord een duidelijke ambitie uit: *“Wij willen de zwemvaardigheid van alle schoolkinderen garanderen. Onze ambitie is dat elk kind de basisschool verlaat met voldoende zwemvaardigheid. Wij zien de school als vindplaats voor signalering en willen het huidige Zwemfonds als vangnetfunctie voor kinderen die achter lopen met zwemvaardigheid, beter benutten.”*

Wat waren de grootste uitdagingen?

Hoe kun je met één initiatief twee doelstellingen realiseren:

- de bekendheid van het Zwemfonds vergroten;
- nut en noodzaak van zwemvaardigheid voor alle Nijmeegse kinderen helder maken.

Bekendheid van het Zwemfonds vergroten

Ondanks een campagne bij de start van het Zwemfonds blijft de bekendheid onder de doelgroep achter. Ervaring leert dat nieuwe miniregelingen (bij herhaling) onder de aandacht moeten worden gebracht bij de doelgroep én de maatschappelijke organisaties die hen begeleiden.

Zwemvaardigheid

Eind 2014 is een nulmeting en onderzoek uitgevoerd naar de zwemvaardigheid van kinderen op 9 Nijmeegse scholen. Daarbij zijn ook de drempels voor de ouders van de doelgroep in beeld gebracht via gesprekken met ouders en met vijf zwemlesaanbieders. Er zijn verschillende redenen om niet aan zwemlessen te beginnen en/of vroegtijdig af te haken: de kosten, anderhalf jaar wekelijks lessen voordat het kind een diploma haalt, specifieke problemen bij het kind (bijvoorbeeld watervrees, gedragsproblemen) en de onbekendheid met alle zwemlesmogelijkheden in de stad.

Wat is de specifieke rol van de gemeente (geweest) (rol en betrokkenheid gemeente)

In 2015 startte de gemeente Nijmegen een intensieve campagne om zwemvaardigheid onder de aandacht te brengen. Alle kinderen op de basisscholen in Nijmegen kregen een zwemflyer, die samen met de ouders, basisschooldirecteuren, zwemlesaanbieders en Stichting Leergeld is ontworpen.

Zwemles

*een investering
voor je leven*

*Negentig procent
van de Nijmeegse kinderen
heeft zwemdiploma A.*

*Uw kind
ook?*

Nijmegen heeft een mooie, waterrijke omgeving.
Iedereen begrijpt het belang van goed kunnen zwemmen.

Toch zijn er verschillende oorzaken waarom kinderen nog geen zwemdiploma hebben:

- U heeft geen geld om de zwemlessen te betalen.
- Uw kind heeft watervrees.
- Uw kind is gestopt met lessen, het kost teveel tijd.

Wij vinden het belangrijk dat alle Nijmeegse kinderen kunnen zwemmen en helpen op diverse manieren met oplossingen voor bovenstaande problemen.

Wist u dat:

- Er een zwemfonds is waar u gebruik van kunt maken als u een laag inkomen hebt?
- Er speciale lessen zijn voor kinderen met watervrees?
- Kinderen die herstarten sneller kunnen leren zwemmen?
- Kinderen soms rechtstreeks vanuit school naar zwemles kunnen?

Wilt u dat uw kind ook leert zwemmen?

www.nijmegen.nl/zwemles

Met de flyer prikkelen we de doelgroep en verwijzen we voor extra informatie naar de website: www.nijmegen.nl/zwemles. De flyer brengt zwemvaardigheid breed onder de aandacht en benoemt voor ouders herkenbare drempels. De flyer wordt eveneens gebruikt om het gesprek met ouders/verzorgers te starten bij school specifieke ondersteuning.

Naast de flyer verschijnen er vijf wervende artikelen in het huis-aan-huisblad De Brug. Een ouder, de school, een kind en de wethouder vertellen daarin over het belang én het plezier van zwemlessen.

Kevin, 10 jaar: "Ik ben erg blij met mijn diploma. Ik mag nu in de zomervakantie met mijn vrienden gaan zwemmen."

Petra, ouder: "Fijn dat Sherona met enkele vriendinnen van de Klumpert gaat lessen. Ik hoop dat ze nu wel doorgaat en haar diploma haalt!"

Ook worden de successen gevierd, zoals het eerste behaalde diploma! Samenwerkingspartner Stichting Leergeld wijst met de flyer ouders/verzorgers tijdens de huisbezoeken op het gebruik van het Zwemfonds.

Intensieve aanpak

Op 17 reguliere basisscholen heeft de combinatiefunctionaris het thema binnen school opgepakt, samen met de directie en de sportprofessional die aanwezig. Deze scholen liggen in de gebieden waar veel inwoners een laag inkomen hebben en de doelgroep van het Zwemfonds groot is. De sportprofessionals van de gemeente Nijmegen op deze scholen stimuleren kinderen om zwemvaardig te worden. De ouders/verzorgers worden actief geïnformeerd over het belang van zwemvaardig zijn en het gebruik van het Zwemfonds, het gesprek met ouders wordt gevoerd als hun kind geen diploma heeft of geen zwemlessen volgt.

Zwemarrangementen

Waar nodig worden er ook school specifieke zwemarrangementen ontwikkeld; maatwerk! Nijmeegse basisscholen zien de noodzaak van zwemlessen voor hun leerlingen. Met verschillende scholen is gekeken of er, aansluitend aan de individuele oudergesprekken, behoefte is aan school specifieke zwemarrangementen. Dit heeft geleid tot verschillende arrangementen, waardoor kinderen met vriendjes na school naar zwemles in de buurt gaan.

Een mooi voorbeeld hiervan is basisschool de Bloemberg. In het schooljaar 2015-2016 én 2016-2017 krijgen ongeveer 100 kinderen met verblijfsvergunning uit de schakelklassen zwemles op vrijdagmiddag. De school past het lesprogramma aan op dit project en betaalt de kosten voor het vervoer. Sportfondsen Nijmegen verzorgt de zwemlessen, biedt extra begeleiding voor deze groep en hanteert een speciaal, maatschappelijk tarief.

Wat is er bijzonder aan het initiatief?

Bijzonder aan het Nijmeegse initiatief zijn een tweetal zaken:

1. de ruimhartige bijdrage vanuit het Zwemfonds voor gezinnen met een laag inkomen;
2. de actieve inzet van de gemeente door de inzet van een combinatiefunctionaris, zowel voor de brede campagne als de ontwikkeling van gerichte zwemarrangementen en de intensieve samenwerking met relevante partners: scholen, zwembaden, zwemlesaanbieders en Stichting Leergeld.

Ad 1. Inkomen mag geen belemmering zijn

Er zijn verschillende gemeenten die aan minima een vergoeding verstrekken voor zwemlessen (bv Zuidwest Friesland, Ede en Groningen) maar vergeleken met deze gemeenten kenmerkt Nijmegen zich met een grotere doelgroep (7-13 jaar), hogere bijdrage (€ 450), een ruimhartiger inkomenseis (tot 130% bijstandsniveau) én een praktische uitvoering. Van wezenlijk belang is dat een kind in Nijmegen naast de zwemles ook een andere sport kan beoefenen via Stichting Leergeld!

Ad 2. Gemeente is een drijvende kracht, maar we doen het samen!

De gemeente ontwikkelt de campagne, combinatiefunctionarissen, sportdocenten en vakleerkrachten promoten die op scholen en voeren individuele gesprekken met ouders. De campagne is tot stand gekomen in samenwerking met Stichting Leergeld en de zwemlesaanbieders in Nijmegen.

Samen met zwemaanbieders en basisscholen zijn waar nodig speciale zwemarrangementen ontwikkeld die zijn afgestemd met Stichting Leergeld.

Wat heeft het gekost en hoe is het gefinancierd?

Om dit alles mogelijk te maken is er structureel €70.000 voor het Zwemfonds beschikbaar. Daarnaast is vanaf het najaar van 2014 0,5 fte combinatiefunctionaris ingezet voor de campagne en ontwikkeling van zwemarrangementen. Door het succes van het Zwemfonds maken wij in 2017 extra gelden vrij om nog meer kinderen zwemvaardig te krijgen.

Foto: Wethouder Helmer-Englebert reikt het eerste diploma uit.

Wat gaat er met het initiatief in de toekomst gebeuren?

Het grote succes smaakt naar meer. De komende jaren continueren wij de succesvolle school specifieke ondersteuning, de individuele benadering van ouders en de zwemarrangementen. We breiden het qua aantal scholen zelfs uit. De gezamenlijke ambitie is om ALLE basisschoolleerlingen zwemvaardig te krijgen; we zijn goed op weg!